

Jean Serraz

FE DE VIDA

VEL
DE
POETA

10

FE DE VIDA



FE DE VIDA



LIFE TESTIMONY

Jean Serra

Fe de vida

VEU DE POETA 10

De POEMES INICIALS (1975 - 1977)

- | | | |
|---|--|-------|
| 1 | <i>Res no hi ha sense tu</i> | 0'45" |
| 2 | <i>Un s'adorm i desperta companys d'una dona</i> | 0'50" |

De ILLA (1977)

- | | | |
|---|--|-------|
| 3 | <i>Mirant potser com creix tímida l'alba</i> | 0'30" |
| 4 | <i>Şerà el silenci d'altri</i> | 0'23" |
| 5 | <i>Aquest sentiment que m'acosta</i> | 0'30" |

De MEMÒRIA TRENCADA (1977)

- | | | |
|---|-----------------------------------|-------|
| 6 | <i>L'encantat</i> | 0'44" |
| 7 | <i>En una boira espessa</i> | 0'24" |
| 8 | <i>Com un silenci fred</i> | 0'29" |

De LLEURE I CREPUSCLE DE NOCES (1977-1978)

- 9 Ànsia Primera 0'42"
10 Èxtasi 0'28"

De MESTER D'AMANT (1978-1979)

- 11 Una olor de crepuscles 0'33"
12 Mester d'amant 0'25"
13 Matí d'amor i foc 0'21"

De RETORNS (1980-1985)

POEMES DEL PORT

- 14 No hi fa res... 1'03"
15 Si finalment... 0'39"
16 Si verament... 0'49"

RETORNS (Poemes òrfics)

- 17 En el món... 0'44"
18 Fugaç, lleugera mà... 0'53"

19	<i>Davallo al mar...</i>	1'17"
20	<i>T'acostes a mi...</i>	0'40"
21	<i>Els meus somnis...</i>	1'11"
22	<i>Com jardins abandonats...</i>	1'06"
23	<i>Torno al prat,...</i>	0'48"
24	<i>Hi ha tanta abundància...</i>	0'48"

De POEMES EN PROSA (1986-1988)

25	<i>Comiat de l'Alhambra (Boabdill)</i>	0'53"
26	<i>Impossible crepuscle al cap de Barbaria (Formentera)</i>	0'59"

De ÀMBIT HUMÀ (1988-1994)

27	<i>Concell de cec</i>	0'48"
28	<i>La senda</i>	1'35"
29	<i>A una olivera</i>	0'35"

De ENTRE PARAULA I SILENCI (1995-1997)

30	<i>Idris Ibn Al-Yamani, altrament dit Al-Yabisi i Al-Sabbini</i>	0'44"
----	--	-------

31	<i>A la vora d'Emily Dickinson</i>	0'30"
32	<i>A la vora de Màrius Torres</i>	0'40"

De OBERTA RIBA (2000-2001)

33	<i>Oberta Riba</i>	1'09"
34	<i>Darreres voluntats, 1941</i>	1'12"
35	<i>Ardent reclam</i>	0'36"
36	<i>El vent de la paraula</i>	0'35"
37	<i>Rami Saari</i>	0'58"

De CONVOCAT SILENCI (2001)

38	<i>En Silenci de foc</i>	1'55"
39	<i>La guillotina cega del Zèfir</i>	1'55"

Diu els poemes:

Jean Serra

DDD

Duració: 32'26"



UM / Unió Musics



Consell de
Mallorca

■ Departament de Cultura

La labor i l'esforç que du a terme la fundació **ACA** és, sens dubte, digne de lloança. Una prova de la tasca que desenvolupen vers la nostra cultura és aquest número **10 de Veu de Poeta**.

La idea d'aquesta col·lecció és molt engrescadora. Perquè a tots els qui ens agrada la poesia i en som lectors, un moment o l'altre, hem pensat com serien aquests poemes en veu del seu propi creador; quins matisos descobriríem de la pronunciació, dels espais, de l'entonació que fa el propi poeta.

La veu del poeta d'aquest CD és **Jean Serra** de Eivissa, que té les arrels dins la pròpia història i la cultura Mediterrània per expressar i compartir vivències i emocions.

Vull donar la meva més sincera enhorabona a la fundació **ACA** per aquesta edició i concretament a l'**Aula de Poètica** de la mateixa entitat per la qualitat i prestigi d'aquesta col·lecció.

Dolça Mulet Dezcallar

Vicepresidenta i Consellera de Cultura del Consell de Mallorca

Tal com jo ho penso, el poeta no és, necessàriament, un ser aïllat en una torre d'ivori. En tot cas, el seu allunyament és només aparent. El seu mester és solitari i solidari a la vegada. Quan el poeta s'encara al paper en blanc, s'enfronta al no-res i a si mateix. Es lliura aleshores a l'acte de crear una realitat que vol ser essència de pregones experiències...

Per altra banda, el poeta forma part d'un poble determinat, en el si del qual es nodreix i del qual rep influències, ocupant un lloc simbòlic... La seva vida, la seva biografia serà sols una circumstància, un accident... Considero important, en un poeta, la seva escriptura i la capacitat d'aquesta d'interrelacionar-nos amb la Història, expressant experiències compartibles.

El poeta parteix de la vida per oferir-nos, amb la fràgil -però decisiva- ferramenta de l'idioma -destil·lació col·lectiva i alhora forjadora d'un esperit històric: pàtria, nació o poble-, la sensació d'una realitat transcendida.

Si la vida -sempre dins el marc de la Història, o de la Cultura- no batega en la nostra escriptura, aquesta serà una cosa perfectament inútil, la pràctica més estèril. Però si l'escriptor s'accontenta sols a calcar els esdeveniments vivencials o sociològics, farà una obra igualment pobre, on la flama de la suprema harmonia s'extingirà, com s'extingeix la flama d'un quinqué en una habitació sense oxigen. En canvi, si reeixim en els nostres propòsits, aleshores la poesia, s'obrirà camí amb els mots que gosem combinar amb voluntat d'estil.

Així, als meus poemes, espero haver reflectit inquietuds compartibles, ja que, com va encertar a dir T. S. Eliot, "no hi ha cap art més obstinadament nacional que la poesia", la qual deu néixer, penso, d'un aferrissat amor a la vida i, per tant, d'una certa consciència de ser dins la Història, que no privi, com en el cas de la poesia xinesa, i segons paraules de Marià Manent, "de la més ardent atenció al prodigi de les coses de la natura i de les que afaïçonà la mà de l'home".

La poesia, a vegades inaprehensible, sovint avara, en formular-se difícilment es decantarà per vessants regressius i, no del tot d'esquena a la realitat, tampoc deixa d'indagar, intentant desvetllar-los, en els misteris que s'oculten sota l'escorxa de les coses.

Jean Serrà

Tal como yo lo concibo, el poeta no es, necesariamente, un ser aislado en una torre de marfil. Si acaso, su alejamiento es sólo aparente. Su oficio es solitario y solidario a la vez. Cuando el poeta se enfrenta al papel en blanco, se enfrenta a la nada y a sí mismo. Se entrega entonces al acto de crear una realidad que quiere ser esencia de profundas experiencias...

Por otra parte, el poeta forma parte de un pueblo determinado, en cuyo seno se nutre y del que recibe influencias, ocupando un lugar simbólico... Su vida, su biografía, será sólo una circunstancia, un accidente... Considero importante, en un poeta, su escritura y la capacidad de ésta para interrelacionarnos con la Historia, expresando experiencias compartibles.

El poeta parte de la vida para ofrecernos, con la frágil –pero decisiva– herramienta del idioma –destilación colectiva y a la vez forjadora de un espíritu histórico: patria, nación o pueblo–, la sensación de una realidad trascendida.

Si la vida –siempre en el marco de la Historia, o de la Cultura– no palpita en nuestra escritura, ésta será algo perfectamente inútil, la más estéril práctica. Pero si el escritor se limita a calcar los acontecimientos vivenciales o sociológicos, creará una obra igualmente pobre, en la que la llama de la suprema armonía se extinguirá, como se extingue la llama de un quinqué en una habitación sin oxígeno. En cambio, si triunfamos en nuestros propósitos, entonces la poesía se abrirá caminos con las palabras que nos atrevamos a combinar con voluntad de estilo.

Así, en mis poemas, espero haber reflejado inquietudes compartibles, ya que, como acertadamente dijo T. S. Eliot, «no hay arte más obstinadamente nacional que la poesía», que debe nacer, pienso, de un obstinado amor a la vida y, por lo tanto, de una cierta conciencia de ser en la Historia, que no prive, como en el caso de la poesía china, y según palabras de Marià Manent, «de la más ardiente atención al prodigio de las cosas de la naturaleza y aquellas a las que dio forma la mano del hombre».

La poesía, a veces inaprehensible, a menudo avara, al formularse difícilmente optará por vertientes regresivas y, no completamente de espaldas a la realidad, tampoco deja de indagar, intentando revelarlos, en los misterios que se ocultan bajo la piel de las cosas.



The poet, I believe, is not necessarily an isolated being locked away in an ivory tower. His seclusion is only apparent. His craft is at once solitary and in solidarity. When the poet is faced with the blank page, he is confronting both nothingness and himself. He then surrenders himself to the act of creating a reality that is to be the essence of deep experience...

Again, the poet is part of a particular people, in the bosom of which he is nurtured, by which he is influenced, and which occupies for him a symbolic place... His life, his biography will be a mere circumstance, an accident... I believe that an important facet of a poet is the ability of his writing to link us with History, expressing experiences that can be shared. The poet starts out from life itself, to offer us, with the fragile – but decisive – tool of language, both collective distillation and forge of a historic spirit: motherland, nation or a people, the sense of a reality transcended.

If life – always within the framework of History, or Culture – does not throb in our writing, it would be utterly futile, the most sterile exercise. If the writer is content simply to churn out sociological or existential happenings, the work will be correspondingly impoverished and the flame of supreme harmony will be snuffed out, just as the flame of an oil lamp is extinguished in an airless room. However, if we succeed in our aims, poetry will then blaze a trail with the words that we are bold enough to join with our feeling for style.

I hope, then, to have reflected with my poems concerns that can be shared, since, to paraphrase the succinct words of T.S. Eliot, there is no art more obstinately national than poetry, and poetry must, I believe, be born from a fierce love of life and thus from a certain awareness of being in History, which, as Chinese poetry reveals, and Marià Manent has noted, also involves, “the most ardent attention to the prodigy of the things of nature and to those fashioned by the hand of man”.

Poetry, at times ungraspable, and often parsimonious, does not readily tend to be backwards-looking in its formulation, and since it is not totally divorced from reality, it does not stop probing, trying to reveal, the mysteries hidden beneath the crude surface of things.

De POEMES INICIALS (1975-1977):

1 RES NO HI HA SENSE TU

Quan no hi ets,
 erro
com un foll
 cercant
la terra:
 quan faltes
del meu costat,
 sento
la presència estranya
del gran buit fangós
que envolta la carn.

Vull viure,
 saps?,
 d'ara
cap endavant:
 perquè la vida
m'assenyala,
 escollint-me, manyaga,
per parlar de la joia.

Els pins.
 La canalada
fèrtil.
 El cant matinal
d'una alosa
 a l'ampit
de la finestra.

Res no hi ha prou menut.
Res,
 mancant-me tu,

 és prou
valuós.
 Jo no sóc res.
 I tot
és fosca,
 vaguetat
 i privació.

2 UN S'ADORM I DESPERTA COMPANYY D'UNA DONA

És ver, sí, m'exalto apassionadament
quan, vora un focus d'esmortida llum,
contemplo la teva lenta construcció.

Aquest antic plaer somou la meva vida.
(Fins i tot trasbalsa el que diem moral.)
Treballa el meu cervell i tots els actes.

Renovació d'avial heretatge:
segons el seny allibera o esclavitza.
És vida o mort segons quins casos.

Amor, l'amor, amor, quin mot més ric:
acte sublim -la nit torna matí...
Dos éssers estimant-se obren la via.

Ni desert paisatge, ni peonat camí.
(Recordar o perdre la memòria, tant se val.)
Un s'adorm i desperta company d'una dona.

De ILLA (1977):

3 MIRANT POTSER COM CREIX TÍMIDA L'ALBA

Mirant potser com creix tímida l'alba.
I a les balconades una lleu brisa
que ve des de lluny, cessa i s'esvaix
l'aridesa en alè dins l'esperança.

Qui la pluja daurada trenca?
Qui romp les hores? Viure és morir també.
De la pàl·lida mà quan escriu s'alça
el reflex del somni que després perd.

4 SERÀ EL SILENCI D'ALTRI

Damunt les tènues sines
fumejades de la Història
deixo reposar la barca.

Algú serà l'hereu d'aquesta aurora
que anunciem amb les paraules.

Cap mordassa faci callar
la nostra veu esdevinguda
també la veu dels altres.

5 AQUEST SENTIMENT QUE M'ACOSTA

Tots hem dit adéu
al paradís perdut.

Amorós, alguna vegada, l'aire de la nit
xiuxiueja. Dins la casa s'inicien sorolls.

Què feren els antics
en el desert de l'oprobí?

Recordar els amics absents.

Cavalcant damunt tu
a l'ombra dels pins
i vora les clavellines,
és immens el sentiment
que m'acosta a la terra
com m'acosta al teu cos.

De MEMÒRIA TRENCADA (1977):

6 L'ENCANTAT

Devers una lluíssor estranya del crepuscle
es regiren els meus ulls. Una merla,
muda, passa per davant la finestra,
i cau el sospir d'una jornada buida.

El meu mot de ruda, estepa i romaní,
cerca l'expressió d'un sentiment ocult,
caprici de les estacions, covat anhel,
presència inestable o aroma del passat.

El so de la xeremia baixa torrent avall,
i una al·lota, de cabells bruns, escolta.
Més enllà, prop de les muntanyes de ponent,
s'hi gronxa un dolorós crit d'enamorat.

7 EN UNA BOIRA ESPESSA

L'aurora comença amb un gust amarg.
No he rebut més cartes teves.
Dins el tancó, els tarongers vigilen
el viarany que condueix al pou.

Sovint he reposat davall les ombres
del magraner, en les calors fortes
del darrer estiu. Somiava, i era bell.
Tot, ara, en una boira espessa es perd.

8 COM UN SILENCI FRED

És devora tu que trobo amorós recer.
Per ventura espero que el temps
s'aturi? Si emmudeixo, veuré
el sol lluir damunt les pites?

Obaga terra, aquesta. Vells camins
que guarden, eterns llurs secrets.
La teva veu enmig dels arbres alçada,
com un silenci fred emet espurnes.

De LLEURE I CREPUSCLE DE NOCES (1977-1978):

9 ÀNSIA PRIMERA

Salpa en la nit el misteri
i pel record fecundada
brolla la nostàlgia del tàlem.

Dona, sempre dona, les mans
et cerquen dins la fosca
mentre creix el deler.

Deixo caure l'àncora i el pes
del temps se'n va amb les ones
que, com sines, alleten l'aura.

Ens estimem damunt la sorra
i no vull oblidar-ho,
perquè és ànsia primera.

Com una barca en la nit
s'allunya el goig, i n'esperem,
més viu i fort, el regrés.

10 ÈXTASI

Damunt d'atzavares pengen
núvols com senyals closos
en la profunda tempesta.

Ens mancaran les flames
pel retorn a l'illa perduda?

Titelles en mans desconegudes
belluguem sense ritme
i el cor se'ns premsa.

La carícia comença prest
una narració d'èxtasi,
desmai, llampecs i escuma!

De MESTER D'AMANT (1978-1979):

11 UNA OLOR DE CREPUSCLES

Consola
saber que la llunyania
no és ingrata
ni erma.

Entre l'ombra
i l'escletxa del migdia
s'estableixen els vincles.

Ara omple la terra
una olor de crepuscles.
Belles recordances del teu rostre
vénen i en l'aire es dissolen.

Terra endins,
mar enllà,
l'ànima s'obre
cap a la joia
i la puresa.

12 MESTER D'AMANT

Perquè a les sines
et creixen aromes que m'omplen
d'un desig inesgotable,
obro la finestra
i ensumo la flaire
dels arbres d'estiu. Fosqueja
i un pastor mena
les ovelles al corral.
Damunt les muntanyes
els núvols s'escapen.
Deixo oberta la finestra:
comença el mester d'amant!

13 MATÍ D'AMOR I FOC

Matí d'espurnes,
cel lluent damunt les pites,
cos obert d'amiga.

El bes cavalca
enllà dels límits
i calla el temps
el prest desig.

Brillant matí
de roges clapes,
entre núvols
l'amor s'escapa.

De RETORNS (1980-1985):

POEMES DEL PORT

14

No hi fa res si avui no vas al port.
Tanmateix les gavines hi volen
a frec de l'aigua passiva, brillant
i bruta. Si avui vas al port
veuràs poca gent. Si passeges
avui al migdia pel moll, albira atent.

Damunt l'aigua lassa s'hi estan
les gavines. Observa-les i nodreix-te
amb l'espectacle. Si avui
no vas al port, tant se val.
Sols hi perds tu. Hi ha pocs vaixells.
Hi ha poc tràfec. L'aigua brilla.
Hi ha gavines volant d'un indret
a un altre. Si per ventura avui
vas al port, passeja i contempla.
Recorda la història, sàpigues
en tu mateix descobrir la imatge
fugissera. Quan miris, corprès,
balcons i finestres de la Ribà,
quelcom respondrà les teves preguntes.
Si avui no vas al port no hi fa res.

15

Si finalment decideixes passejar
pel moll, avui cap al tard,
recorda la dona que estimes.
Recorda-la amb joia, car és la penyora
més valuosa de totes. Si passeges, avui
al crepuscle pel moll, tingues present
al cor i a la memòria les petites gestes
mai narrades pels cronistes.
Sigues fidel a l'herència culta de l'illa.
Si passeges pel moll al capvespre
de qualsevol dia, ensuma la flaire
de la mar; experimenta de bell nou

l'eterna i fonda emoció que comparteixes.

16

Si verament comparteixes aquesta emoció,
torna altra volta un migdia
a passejar pel moll. Serà un jorn claríssim
de tardor i bufarà vent de llevant. La badia
somriurà peresosa mentre un vaixell
arribarà amb passatgers i mercaderies.
Gaudeix de cada imatge i dels sorolls.
Acosta't a l'escullera i roman-hi
una estona escrutant la mar picada.
Recorda els noms d'aquests illots
que rompen la distància: l'illa
Negra, els Daus, l'illa dels Penjats,
l'Espalmador i l'Espardell. Tancant
l'horitzó, entranyable i esquiva, Formentera.
Retorna caminant carrers de la Marina
seguint l'afany de compartir amb la dona
que estimes aquesta emoció profunda.

RETURNS

(Poemes òrfics)

No me des tregua, no me perdones nunca
JULIO CORTÁZAR

17

En el món hi ha treves, grans
clots, infinites parades
d'autobús. Aquest mateix autobús
on nosaltres viatgem
és com les platges
escalfades pel sol i brunyides
per la mar. La teva mar,
on jo deixo el que ningú
pot endur-se'n: els somnis
blaus, car els somnis tenen
colors, tonalitats, i són incerts,
a vegades tenebrosos. Una mena
d'autobusos fantasmes que paren
quan i on no els pertoca. Avui
he sentit una treva, un broll
de llibertat que regava
el nostre jardí. Avui el món
ha nascut sense parades d'autobús.

18

Fugaç, lleugera mà, gramòfon
retingut. Viarany. Platja deserta,
segons i com. Missatges xifrats:
lluna, arena, rellotge universal, barca.
Trepanació. Nit oberta de l'ànima.
Fugaç viatge del nostre amor, carrers
amarats per la història: camino
la vostra geografia conquistada
llegint cada portal, tots els balcons.

Roca trepanada pel ritme violat
de la memòria, per la teva presència
obtinguda en el silenci marítim.
Temps, lluernia, minerals de valor
mesurat. Plou una melodia de grana
sobre el paper on escric la vida.
Retorno al futur quotidian, a la baula
no rovellada, car tinc set del teu filtre,
ànsia de beure al teu engonal
el cabalós torrent de la ventura.

19

Davallo al mar platejat, respiro
amb lleugera emoció, et beso la molsa.
Primer va ser la pedra, la duresa més simple,
sense paraules, encara. Hi hagué un encontre,
l'espetec primigeni: aparegué el foc.
És a dir: l'amor. Ningú no va certificar
el seu naixement, ningú no el pogué preveure;
ara, ningú no el nega. Impulsat
per aquesta lava interna, sempre retorno.
Vaig amb tu, m'assec al teu costat, dormo
protegit pel teu fèrtil bosc. Et beso
els pits, acarono la teva pell, m'enfonso
en el teu cos, mar platejat, tàlem
lunar, clepsidra, font eterna.
Demano silenci a l'univers, que pari
el moviment; demano quietud
a la necròpolis, perquè he de retornar.

Quina llum necessito? Amb quins ulls
miraré? Quins seran els senyals
que m'indiquin el camí? He de baixar
preparat, he de cuidar cada detall, mesurar
i sospesar les meves forces. El retorn,
serà celebrat i compartit? Hi haurà lloc
per a nosaltres? El retorn
i el viatge són això i no res més.

20

T'acostes a mi quan la nit creix
i és més fort el vent i la música
estel·lar cobreix el nostre somni.
Ets el misteri que m'atrau, l'herba
medicinal. D'entre les ruïnes apareixes,
com la belladona. El temps es deslliura
de la mordassa, ho inunda tot, arriba
als racons de la ment, el seu àmbit
escollit. Escolto el murmur de la història,
els batecs de tots els cors en cada mot.
Tot té el seu espai, la seva emoció
compartible. Res no existeix sense arrelar
com el pi en la terra o l'afany en la paraula.

21

Els meus somnis són un altre llibre.
Hi puc estimar la teva absència,
perquè vaig saber d'hora

la vàlua de cada cosa,
les seves múltiples possibilitats,
el jaciment d'inscripcions submergides.

He de revelar-te el meu secret,
compartir-lo amb tu, proclamar-lo
si cal enmig de la plaça.

Que s'alcin de les tombes,
que gemeguïn les boques
hipòcrites i blasfemes.

Jo t'estimo encara més
quan el vent ens ve a la contra.

Les tenebres no em torben.
La tempesta no em flecteix.
Per tu, per la nostra casa
esbrino els somnis i el futur.

Quin llenguatge expressa
el que no té mot?
Quines forces he de convocar?

En mi els elements,
la inquietud de la mar,
un pregon daltabaix.

Em sento penetrat pel paisatge,
i sóc jo mateix paisatge.

Quanta, quanta maror produeix la incertesa!
Però, no és bell aquest destí?
Buscar, no és ja haver trobat?

Sense tu sóc captaire,
deixalla de naufragi.

22

Com jardins abandonats, secrets
amagatalls, vitals anuncis, vergers
amants. Com solanes oblidades
on creixen els gladiols, l'herba vermella,
la búgula que cicatriza. Tot ho cobreix
aquest jardí d'on prenem el beuratge.
Deprés dormo, recupero el decans
de l'home mortal que sóc. Després vaig
als meus llibres i n'agafo un entre les mans
i l'escartejo sense pressa, buscant
la frase assenyalada. Després m'aixeco
i començo a caminar com i fos el primer dia.
Aleshores, després del retorn, sóc més que mai.
En els jardins creixen, predilectes,
les flors designades, oferint-se manyagues.
Deprés, quan el seus perfums m'han penetrat,
deixo obertes les portes i les finestres
de la nostra casa. Vull que el sol il·lumini
el tàlem, que l'oratge escampi els teus dons
per cada estança, vull una casa declarada
als teus pètals i ser per sempre més al teu costat.

Torno al prat, quan vespreja,
a collir gladiols, els primers
de la temporada.

De la terra que llauraren
passades generacions,
conec el seu treball,
palpo la fragància dels anys,
el murmuri de les oliveres,
els seus records.

L'ombra nocturna s'enfonsa com una arrel
dins la memòria.

De la mar m'arriba la seva cançó
alliberada, la veu del temps, el futur,
la llavor que espera el seu moment.

La tarda també entra dins de mi
amb exuberància vegetal.

Els vels fluctuen com boires.

Escoltarem els nostres somnis,
els acceptarem apassionats.
Retornarem als principis.
Reescuirem la geografia
dels vius i dels morts.

Hi ha tanta abundància de dolor en el món,
tants cadàvers vivents, tanta glòria
podrida. Hi ha carrers que duen al misteri,
hi ha jardins on treballa l'amor violat.
Hi ha grans renúncies, forats d'extermini,
ràbia i gemecs humans. Hi ha un amor
pur a cada racó, un amor adúlter
a cada casa, un amor esquiu vora la mar.
I tot això no és prou perquè hi ha massa
del que hi ha, i hi ha mosaics plens de fàstic,
d'enteixinades històries, de quotidianes
ecrufulositats, d'esquadrons de la mort.
Hi ha el desig que nia i creix.
I creix l'amor d'un profund anhel,
malgrat que és massa l'abundància
del que he dit o del que he callat.

De POEMES EN PROSA (1986-1988):

25 COMIAT DE L'ALHAMBRA (Boabdill)

És una hora qualsevol, desvinculada del
rellotge neutral de la història, i pugés altra vega-
da al turó on descansa el palau.

Camines, sense fressa, pels vells jardins sen-
suals, ensumant la flaire dels dies de joia.

Travesses els patis recol·lectes, recordes la plenitud vora els canals on l'aigua murmureja. T'acostes als balcons i contemples, meditatiu, l'antiga Elvira.

El vent de la nit ha escampat totes les boires i certa quietud impregna l'atmosfera. És una hora qualsevol i abasta lluny la mirada i el pensament sotja els límits.

26 IMPOSSIBLE CREPUSCLE AL CAP DE BARBARIA

(Formentera)

Era primavera, l'esclat ufanós a les figueres de cent estalons.

Era un camí llarg i estret, vorejat pel tomaní.

Endarrere deixem les cases, les terres de conreus, el ramat de cabres i la vella.

Acabava el bosc de savines, acabaven les mates de romaní, acabava tot.

Allí acaba -o comença, qui ho sap?-, el nostre món, aquesta vida que s'escampa damunt illes.

Quanta, quanta mar als ulls! Tant d'horitzó, tanta infinitud concretada en límits mínims.

És allí l'encontre amb l'íntima veritat.

Davant la nuesa dels blaus i els celatges resplendents, cauen les màscares, es rompen les proteccions civilitzades.

Allí un és el card i l'olivella; la pedra neteja per la pluja i el vent elemental.

De ÀMBIT HUMÀ (1988-1994):

27 CONCELL DE CEC

Escolta, pletòric,

la veu interior.

Medita, passeja.

Contempla les coses amb mirada nova.

Seguint els teus mestres,

digues-los als altres,

amb mots duradors,

que tot és sagrat.

Alça't per damunt

de vanes intrigues.

Prepara't pel goig

de guanyar-li al mal

el combat darrer.

Fes saltar l'escorça.

Entra pels clivells

als indrets pregons,

i vés per la senda

que mena als misteris

de la vida plena.

Passeja, medita.

Escolta, pletòric,

les múltiples veus...

Comparteix llavors

la més alta joia.

28 LA SENDA

A la meva filla Esther en el seu divuitè
aniversari

En una estació ja superada
de les nostres existències
-tu l'acabaves d'estrenar-,
vaig dir-te que no hi havia camins.
Que part davant tenies
la selva inescrutable...
No em podies entendre llavors.
Tu inauguraves partida d'escacs.
Jo venia dels anys tèrbols
que suscitaren en mi
una visió rompuda del món,
per bé que vitalista malgrat tot.

No dubtis que volia que tinguessis
una vida serena i plena.
El millor que desitja un pare.
Però tement que un dia
et trobessis, així mateix, voltada
de fosca i llops i runes,
vaig afanyar-me a prevenir-te.

No hi ha camins preestablerts
per a aquells que cerquen la veritat.
Has traspassat el llinar, la invisible
línia d'ombra personal.
Imagina't, d'ara endavant,

que maniobres una nau
enmig de la mar. Podràs,
en la tempesta, guiar-te pels senyals
lluminosos i pels símbols astrals.
Ningú, però, podrà menar per tu
la teva singladura.

Tanmateix, no perdis la fe.
Cada cosa existent sota els estels
té el seu destí justificat.
Esbrinar-lo pot ocupar la vida.
Contempla, doncs, el món amb parsimònia.
Tot el bo que sembris no esperant res,
et serà retornat amb satisfacció suprema.

No hi ha altra senda
que la que fas vencent obstacles.

29 A UNA OLIVERA

Assegut al meu escriptori,
per la finestra, part enllà
del vell camí que, d'infant resseguia,
una olivera contemplo, gojós...

Testimoni callat de jornades festives,
ombra amable durant l'estiu.
Germana del vent i del sol,
veïna pacífica del mar i del bosc...

Qui, fa mil anys, la va plantar?
Quantes mans n'hauran recollit olives?
Cada matí mirant per la finestra
m'hi reconec essencial i perible.

De ENTRE PARAULA I SILENCI (1995-1997):

30 IDRIS IBN AL-YAMANI,
ALTRAMENT DIT AL-YABISI I AL-SABBINI
(poeta eivissenc de l'època islàmica, s. XI)

On habitaves?
Vull dir, a quina casa?
Des d'on sotjaves
el cel, la mar, la terra?
Tenies béns i dona?

Quan cavalcaves
pels dominis de l'illa,
potser pensares
que un dia les petjades
serien unes altres?

Allunyats dies.
Diferents, les paraules.
Però comunes
la terra, l'estelada,
la passió suprema.

31 A LA VORA D'EMILY DICKINSON

El que demanes:
un sentit a la vida,
lliure de traves,
meditar, encalmada,
olorant els teus lliris.

De blanc vestida,
al visitant contestes:
"El món és ample,
però podem copsar-lo
sense sortir de casa".

Del temps escoltes,
en pau, el subtil missatge,
la veu que parla,
des del fons del Misteri,
a l'ànima de l'home.

32 A LA VORA DE MÀRIUS TORRES

Al puig d'Olena,
pressents la mort que coves.
La primavera,
als tanys novells et parla
del temps fugaç de l'home.

Quin dens exili.
Reclòs a la muntanya,
escrius poesia.
Contrapunt de la guerra,
el gaig romp el silenci.

Però dins l'àmbit
existencial de l'ésser,
la llum pregona,
el camí t'il·lumina,
mostrant-te l'etern ordre.

Així la vida,
breu guspira d'estrella
immarcescible,
passa, retorna, brilla
damunt la terra, nova.

De OBERTA RIBA (2000-2001):

Res no és el que és, però a vegades...
AINA FERRER TORRENS

33 OBERTA RIBA

Si res no és el que és, però ho sembla,
com podem esbrinar la distància
que ens separa o ens uneix a les coses?
A penes sabem que el món ens limita

-i delimita-, que, per ventura,
pren forma i contingut
perquè l'inventem cada dia, perquè li afegim
unes embostes de sentiments, uns brins
d'emoció -o de dolor, o d'angoixa, o d'alegria-,
qui ho sap? Perquè mentre caminem diem
que tot és començ o retorn.
¿Com poses traves a les agulles del rellotge neutral,
com atures el moviment, el que no té aturall
i ens arrossega -i rosega-, el que, com un remolí
ens engoleix...? Aspra és la sendera dels homes,
no hostatge diví. Si de cas, oberta riba
d'ombres i llums... Enganyadora
clariana per on es veuen dansaires figures
desfigurades...
Res no és el que és, però a vegades
creiem reconèixer el que és perdurable
més enllà de topants i albes.

El poeta és aquell que supera (ha de superar) la vida
MARINA TSVETÀIEVA. Carta a R. M. Rilke, 1926

34 DARRERES VOLUNTATS, 1941

Em dic Marina Tsvetàieva. Sóc russa, nascuda a
Moscou, com Boris Pasternak. Com ell, sóc
poeta.

No he tingut temps de redactar un testament

en tota regla. Tampoc feia cap falta. Ni tinc fortuna ni patrimoni. I és massa el dolor que he acumulat per repartir-lo.

Perdoneu-me.

Només tinc uns pocs papers i unes cartes. Algunes les he escrit jo mateixa. Però no són meves. Pertanyen al futur. Són el testimoni d'un temps terrible, col·lusionat per les forces de la Història. D'un temps de foc i de sang. Però, tanmateix, d'esperança.

Perdoneu-me.

He vist la tirania abominable alçar-se triomfant sobre nosaltres. Com s'instaurava l'horror per decret. Com s'estenia la gangrena arrabassant-me tot quant jo estimava...

Per viure així cal molt de valor. Per morir, també.

Perdoneu-me.

Conserveu, però, les cartes. Vos ho prego. Parlen d'amistat i de poesia.

35 ARDENT RECLAM

Perquè t'he vist avui amb l'alba créixer puc compartir amb tu vents i penyores. Memòria avall s'esbalcen les paraules que hauran de desvetllar secretes rutes.

Seríem indignes d'obrir les portes

de l'habitació on tot és possible, si del caos aparent que ens envolta no salvéssim la nau dels nostres somnis.

Perquè t'he vist avui contra la fosca puc dir-te les coses a cau d'orella, descobrir l'ardent reclam que transforma i ens prepara millor per a la vida.

36 EL VENT DE LA PARAULA

¿D'on sorgeix aquesta paraula invicta que s'obre pas per la incerta memòria? Arriba, ens frega el rostre, el bes bressola, com l'aura del matí, el goig escampa.

Les extingides flames revifica, i els colors del foc tornen a batre la sorra dura de les dunes clares, mentre nosaltres oragem la casa.

Amb el seu vent l'àmbit humà tremola i les petites coses s'il·luminen. Perquè poguem celebrar la conquesta, enllà de nosaltres se'n va la fosca.

Però la paraula mai no cedirà--
restarà en l'ànsia de la bellesa
RAMI SAARI

37 RAMI SAARI*

El teu bressol és una cruïlla, dius,
de camins que vénen d'enlloc i van cap enlloc.
Esborrades fites de la geografia del passat,
que resten només en la bellesa dels mots,
on la memòria fa un niu d'oreneta,
fràgil refugi de busques de fang
perdurable mentre tu decideixis recordar.

El vent i la pols de la història
es filtren
per finíssimes esclotxes dins la casa.
Grinyola l'embigat de fusta
i et sembla escoltar fondes veus
dient-te que tu, encara,
pots plantar arbres i collir-ne els fruits.

No defugis, doncs, el sirocco que neix del foc.
Mira't les mans. Tenen tot el que cal:
un mapa d'amor estergit a les línies que s'en-
creuen.
Recorda el més bo i millor dels teus dies
per ciutats que estimaràs com a pròpies,
malgrat l'imperi dur de les fronteres.

*Rami Saari, poeta israelià, nascut el 1963.

De CONVOCAT SILENCI (2001):

38 EN SILENCI DE FOC

És grisa, la por, al cau de lepra, però viva la
passió al niu de perles que no fon el gebre de
l'hivern. És oberta la mirada dels balcons, i confi-
ada; oberta la plaça dels records perfumats
amb herba de sant Ponç... Tu entres a l'escena
en penombra als baluards sense banderes, on
l'oratge venç la inèrcia de les pedres.

Arriba al fons de les hores el toc de queda,
sap que la treva s'esmuny pels llindars del fred,
llenega sobre la roca llisa i es perd pels cocons
on la perdiu boscana beu la llibertat que cap
caçador furtiu podrà furtar-li.

Neixen paradisos a les teves mans, aurores
boreals, un clam profund i misteriós. La nau del
desig navega per rutes apartades del comerç.
Els llavis fan l'íntim camí del bosc.

Damunt les fulles gràvides de la memòria, la
barca callada reposa. A les nits d'estiu, les parel-
les s'hi arreceren i després de fer l'amor, obser-
ven la dansa dels cornets marins...

Als marges acotats de la història, hi ha racons
on la intimitat secreta celebra, en silenci de foc,
la festa més completa dels sentits.

Hi ha un encontre rendit als impreuats dons
de la vida, un camí ascendent que mena als
centres insobornables de l'amor... Garlandes de

fanalets encesos senyalen el territori verge, no calcigat encara per l'angoixa i el seu setge.

Hi ha, també, el vent inclement, amb un tall com de guillotina, que cerca, golafre, les escletxes per on escolar-se i pegar el seu cop mortal.

Cap mordassa, però, pot fer callar la veu clara que raja de la font pura.

39 LA GUILLOTINA CEGA DEL ZÈFIR

Reprendre camins perduts pels ullals de la memòria, com una salvatge passió secreta. Ser jove segrestat pel cor de l'huracà. Resseguir les voravies de la mar amb les mans poblades d'estrelles.

Fan olor d'encens noble avui dematí els llimons damunt la taula. Al carrer ressonen encara calius vesprals de les festes del barri.

Però em cauen del joc embostes de cartes senyalades, es transformen en pedres o daus, ja són rodes, automòbils, asfalt brusidor...

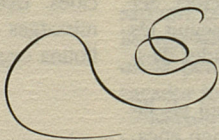
¿Escoltes el soroll rovellat de la corriola? Quan plouen ànsies dins el pou sec del prat, l'espiral asclada de tambors llunyans emet queixes que s'arrapen al ventre desert del buit, mentre la densa dansa del sol mortifica el trànsit gràvid de l'enganyosa riba.

¿No saps ja que debades treballes la cançó esquiva al cim dels cingles? Pel tirany escarpat

s'escapa cap a la cala clara la fada bava del monstre.

Els cossiols de la porxada empenyoren carícies furtades a les esmolles bròfegues del temps, veuen com avança l'ombra verinosa del cranc groc. A les llambordes desgastades pel fregadís lent del dies, rebota la molsa destil·lada dels racons.

Al ramatge quiet de les serveres, merles mudes fan amarga confitura d'esvaïment i absència. De fonts emboscades als dominis de la por, ragen calaixos plens de burballes retorcides. L'espigueta silenciós i crepuscular diu missatges a la roca roja decapitada per la guillotina cega del zèfir.



De Poemes iniciales (1975-1977)

1 NADA HAY SIN TI

Cuando no estás,
como un loco vago
recorriendo
la tierra:
cuando faltas
de mi lado,
siento
la presencia extraña
del gran vacío fangoso
que rodea la carne.

Quiero vivir,
¿sabes?,
de ahora
en adelante:
porque la vida
me señala,
escogiéndome, plácida,
para hablar de la dicha.

Los pinos.
La vaguada
fértil.
El canto matutino
de una alondra
en el alféizar
de la ventana.

Nada hay lo bastante pequeño.
Nada,
faltándome tú,

es lo bastante
valioso.
Yo no soy nada.
Y todo
es oscuridad,
vaguedad
y privación.

2 UNO SE DUERME Y SE DESPIERTA COMPAÑERO DE UNA MUJER

Es verdad, sí, me exalto apasionadamente,
cuando, junto a un foco de mortecina luz,
contemplo tu lenta construcción.

Este antiguo placer remueve mi vida.
(Incluso trastorna lo que llamamos moral.)
Labra mi cerebro y todos los actos.

Renovación de ancestral herencia:
según el tino libera o esclaviza.
Es vida o muerte según los casos.

Amor, el amor, amor, qué palabra más rica:
acto sublime –la noche hecha mañana...
Dos seres amándose abren la vía.

Ni desierto paisaje ni transitado camino.
(Recordar o perder la memoria, tanto da.)
Uno se duerme y se despierta compañero de
una mujer.

De Illa (1977)

3 MIRANDO TAL VEZ COMO CRECE TÍMIDA EL ALBA

Mirando tal vez como crece tímida el alba.
Y en los balcones una leve brisa
que viene de lejos, cesa y se deshace
la aridez en aliento con la esperanza.

¿Quién la lluvia dorada rasga?
¿Quién rompe las horas? Vivir es morir también.
De la pálida mano cuando escribe se alza
el reflejo del sueño que después pierde.

4 SERÁ EL SILENCIO DE OTROS

Sobre los tenues senos
humeantes de la Historia
dejo reposar la barca.

Alguien heredará esta aurora
que anunciamos con las palabras.

Que ninguna mordaza silencie
nuestra voz convertida
también en la voz de los otros.

5 ESTE SENTIMIENTO QUE ME ACERCA

Todos hemos dicho adiós
al paraíso perdido.

Amoroso, alguna vez, el aire de la noche
susurra. En la casa se inician ruidos.

¿Qué hicieron los antiguos
en el desierto del oprobio?

Recordar a los amigos ausentes.

Cabalgando sobre ti
a la sombra de los pinos
y junto a las clavellinas,
es inmenso el sentimiento
que me acerca a la tierra
como me acerca a tu cuerpo.

De Memòria trencada (1977)

6 EL HECHIZADO

Hacia un fulgor extraño del crepúsculo
se dirigen mis ojos. Un mirlo,
mudo, pasa ante la ventana,
y cae el suspiro de una jornada hueca.

Mi verbo de ruda, jara y romero
busca la expresión de un sentimiento oculto,
capricho de las estaciones, palpitante anhelo,
presencia inestable o aroma del pasado.

El son del caramillo baja por el torrente,
y una muchacha, de cabello oscuro, escucha.
Más allá, cerca de las montañas de poniente,
se mece un doloroso grito de enamorado.

7 EN NIEBLA ESPESA

La aurora comienza con un gusto amargo.
No recibí más cartas tuyas.
En el cercado acechan los naranjos
el senderuelo que conduce al pozo.

Reposé muchas veces a la sombra
del granado durante la canícula
del pasado verano. Soñaba, y era bello.
Todo ahora se pierde en niebla espesa.

8 COMO UN SILENCIO FRÍO

Es a tu lado donde encuentro amoroso refugio.
¿Espero acaso que el tiempo
se detenga? Si enmudezco, ¿veré
lucir el sol sobre las pítas?

Sombría tierra, ésta. Viejas sendas
que conservan, eternos, sus secretos.
Tu voz entre los árboles erguida,
como un silencio frío centellea.

De Lleure i crepuscle de noces (1977-1978)

9 ANSIA PRIMERA

Zarpa en la noche el misterio
y por el recuerdo fecundada
mana la nostalgia del tálamo.

Mujer, siempre mujer, las manos
te buscan en la oscuridad
mientras crece el deseo.

Suelto el ancla y el peso
del tiempo se va con las olas
que, como senos, nutren el aura.

Nos amamos sobre la arena
y no quiero olvidarlo,
porque es ansia primera.

Como una barca en la noche
se aleja la dicha, y esperamos,
más vivaz y fuerte, su regreso.

10 ÉXTASIS

Por encima de los agaves penden
nubes como signos opacos
en la tempestad profunda.

¿Nos faltarán las llamas
para el regreso a la isla perdida?

Títeres en ignotas manos
nos movemos sin ritmo
y con el corazón prensado.

La caricia empieza pronto
una narración de éxtasis,
¡desmayo, fulgores y espuma!

De Mester d'amant (1978-1979)

11 UN OLOR DE CREPÚSCULOS

Consuela
saber que la lejanía
no es ingrata
ni yerma.

Entre la sombra
y la rendija del mediodía
se establecen los vínculos.

Ahora llena la tierra
un olor de crepúsculos.
Bellos recuerdos de tu rostro
vienen y en el aire se disuelven.

Tierra adentro,
allende el mar,
el alma se abre
hacia la dicha
y la pureza.

12 MESTER DE AMANTE

Porque en el seno
te crecen aromas que me llenan
de un deseo inagotable,
abro la ventana
y aspiro el perfume
de los árboles de verano. Oscurece
y un pastor conduce
las ovejas al corral.
Sobre las montañas
las nubes se escapan.
Dejo abierta la ventana:
¡comienza el mester de amante!

13 MAÑANA DE AMOR Y FUEGO

Mañana de destellos,
cielo brillante sobre las pitas,
cuerpo abierto de amiga.

El beso cabalga
más allá de los límites
y acalla el tiempo
el presto deseo.

Brillante mañana
de rojas manchas,
entre nubes
el amor se escapa.

De Retorns (1980-1985)

POEMAS DEL PUERTO

14

No importa si hoy no vas al puerto.
De todas formas las gaviotas vuelan
a ras del agua pasiva, brillante
y sucia. Si hoy vas al puerto
verás a poca gente. Si paseas
hoy a mediodía por el muelle, observa atento.

Sobre el agua cansada están
las gaviotas. Obsérvalas y aliméntate
del espectáculo. Si hoy
no vas al puerto, no importa.
Sólo tú sales perdiendo. Hay pocos barcos.
Hay poco movimiento. El agua brilla.
Hay gaviotas volando de un lado
para otro. Si acaso hoy
vas al puerto, pasea y contempla.
Recuerda la historia, aprende
en ti mismo a descubrir la imagen
huidiza. Cuando mires, cautivado,
balcones y ventanas de la Riba,
algo responderá a tus preguntas.
Si hoy no vas al puerto no importa.

15

Si finalmente decides pasear
por el muelle, hoy al atardecer,
recuerda a la mujer que amas.
Recuérdala con dicha, porque es la prenda
más valiosa de todas. Si paseas, hoy
en el crepúsculo por el muelle, ten presente
en tu corazón y en tu memoria las pequeñas
hazañas
jamás narradas por los cronistas.
Sé fiel a la herencia culta de la isla.
Si paseas por el muelle al atardecer

de cualquier día, siente el perfume
del mar; experimenta de nuevo
la eterna y honda emoción que compartes.

16

Si de verdad compartes esta emoción,
vuelve otra vez un mediodía
a pasear por el muelle. Será un día clarísimo
de otoño y soplará viento de levante. La bahía
sonreirá perezosa mientras un barco
llegará con pasajeros y mercancías.
Disfruta de cada imagen y de los ruidos.
Acércate a la escollera y quédate
un rato escrutando la marejada.
Recuerda el nombre de esos islotes
que rompen la distancia: Illa
Negra, Daus, Illa dels Penjats,
Espalmador y Espardell. Cerrando
el horizonte, entrañable y esquiva, Formentera.
Regresa caminando calles de la Marina
siguiendo el afán por compartir con la mujer
que amas esta emoción profunda.

RETORNOS (Poemas órficos)

No me des tregua, no me perdones nunca
JULIO CORTÁZAR

17

En el mundo hay treguas, grandes
baches, infinitas paradas
de autobús. Este mismo autobús
en el que viajamos nosotros
es como las playas
que el sol calienta y bruñe
el mar. Tu mar,
donde yo dejo lo que nadie
puede llevarse: los sueños
azules, pues los sueños tienen
colores, tonalidades, y son inciertos,
a veces tenebrosos. Una especie
de autobuses fantasma que paran
cuando y donde no les corresponde. Hoy
he sentido una tregua, un chorro
de libertad que regaba
nuestro jardín. Hoy el mundo
ha nacido sin paradas de autobús.

18

Fugaz, ligera mano, gramófono
retenido. Sendero. Playa desierta,
según y como. Mensajes cifrados:
luna, arena, reloj universal, barca.
Trepanación. Noche abierta del alma.
Fugaz viaje de nuestro amor; calles
empapadas por la historia: camino

vuestra geografía conquistada
leyendo los portales, los balcones.
Roca trepanada por el ritmo violeta
de la memoria, por tu presencia
obtenida en el silencio marítimo.
Tiempo, luciérnaga, minerales de valor
calculado. Lluve una melodía de grana
sobre el papel donde escribo la vida.
Regreso al futuro cotidiano, al eslabón
no oxidado, porque tengo sed de tu filtro,
ansia de beber en tu inglé
el caudaloso torrente de la ventura.

19

Desciendo al mar plateado, respiro
con ligera emoción, beso tu musgo.
Primero fue la piedra, la dureza más simple,
sin palabras, todavía. Hubo un encuentro,
la centella primigenia: apareció el fuego.
Es decir: el amor. Nadie certificó
su nacimiento, nadie pudo preverlo;
ahora nadie lo niega. Impulsado
por esta lava interna, siempre regreso.
Voy contigo, me siento a tu lado, duermo
protegido por tu fértil bosque. Te beso
los pechos, acaricio tu piel, me hundo
en tu cuerpo, mar plateado, tálamo
lunar, clepsidra, fuente eterna.
Pido silencio al universo, que se pare

el movimiento; pido quietud
a la necrópolis, pues tengo que regresar.
¿Qué luz necesito? ¿Con qué ojos
voy a mirar? ¿Cuáles serán las señales
que me indiquen el camino? Tengo que bajar
preparado, tengo que cuidar cada detalle, medir
y sopesar mis fuerzas. El regreso,
¿será celebrado y compartido? ¿Habrà sitio
para nosotros? El regreso
y el viaje son esto y nada más.

20

Te acercas a mí cuando crece la noche
y es más fuerte el viento y la música
estelar cubre nuestro sueño.
Eres el misterio que me atrae, la hierba
medicinal. De entre las ruinas surges
como la belladona. El tiempo se libera
de la mordaza, lo inunda todo, llega
a los rincones de la mente, su ámbito
predilecto. Escucho el murmullo de la historia,
los latidos de todos los corazones en cada vocablo.
Todo tiene su espacio, su emoción
compatible. Nada existe sin echar raíces
como el pino en la tierra o el afán en la palabra.

21

Mis sueños son otro libro.

En él puedo amar tu ausencia,
puesto que supe pronto
el valor de cada cosa,
sus múltiples posibilidades,
el yacimiento de inscripciones sumergidas.

Tengo que revelarte mi secreto,
compartirlo contigo, proclamarlo
si es preciso en la plaza pública.

Que surjan de las tumbas,
que giman las bocas
hipócritas y blasfemas.

Yo te quiero todavía más
cuando tenemos el viento en contra.

Las tinieblas no me turban.
La tempestad no me doblega.
Por ti, por nuestro hogar
escruto los sueños y el futuro.

¿Qué lenguaje expresa
lo que no tiene palabra?
¿Qué fuerzas debo convocar?

En mí los elementos,
la inquietud del mar,
un profundo descalabro.

Me siento penetrado por el paisaje,
y yo mismo soy paisaje.

¡Cuánta, cuánta marejada produce la incertidumbre!

Pero, ¿acaso no es bello este destino?
Buscar, ¿acaso no es ya haber hallado?

Sin ti soy pordiosero,
resto de naufragio.

22

Como jardines abandonados, secretos
escondrijos, vitales anuncios, vergeles
amantes. Como solanos olvidados
donde crecen los gladiolos, la granza,
la consuela, que cicatriza. Todo lo cubre
este jardín del que tomamos el bebedizo.
Después duermo, recupero el descanso
del hombre mortal que soy. Después voy
a mis libros y cojo uno entre las manos
y lo hojeo sin prisa, buscando
la frase señalada. Después me levanto
y empiezo a caminar como si fuese el primer día.
Entonces, tras el retorno, soy más que nunca.
En los jardines crecen, predilectas,
las flores designadas, ofreciéndose mansas.
Después, cuando sus perfumes me han
/penetrado,

dejo abiertas las puertas y ventanas
de nuestra casa. Quiero que el sol ilumine
el tálamo, que la brisa esparza tus dones
por cada estancia, quiero una casa declarada
en tus pétalos y estar para siempre a tu lado.

23

Regreso al prado, cuando anochece,
a coger gladiolos, los primeros
de la temporada.

De la tierra que labraron
pasadas generaciones,
conozco el trabajo,
palpo la fragancia de los años,
el murmullo de los olivos,
sus recuerdos.

La sombra nocturna se hunde como una raíz
en la memoria.
Del mar me llega su canción
liberada, la voz del tiempo, el futuro,
la semilla que espera su momento.

La tarde también entra en mí
con exuberancia vegetal.

Los velos fluctúan como brumas.

Escucharemos nuestros sueños,
los aceptaremos apasionados.
Regresaremos a los principios.
Reescribiremos la geografía
de los vivos y de los muertos.

24

Hay tanta abundancia de dolor en el mundo,
tantos cadáveres vivientes, tanta gloria
podrida. Hay calles que conducen al misterio,
hay jardines en los que trabaja el amor violado.
Hay grandes renunciaciones, hoyos de exterminio,
rabia y gemidos humanos. Hay un amor
puro en cada rincón, un amor adúltero
en cada casa, un amor esquivo junto al mar.
Y todo ello no basta porque hay demasiado
de lo que hay, y hay mosaicos llenos de asco,
de artesonadas historias, de cotidianas
escrofulosidades, de escuadrones de la muerte.
Está el deseo que anida y que crece.
Y crece el amor de un profundo anhelo,
aunque es demasiada la abundancia
de lo que he dicho o de lo que me he callado.

De Poemes en prosa (1986-1988)

25 DESPEDIDA DE LA ALHAMBRA

(Boabdil)

Es una hora cualquiera, desvinculada del reloj neutral de la historia, y subes otra vez la colina sobre la que descansa el palacio.

Caminas, sin hacer ruido, por los viejos jardines sensuales, aspirando el aroma de los días de felicidad. Cruzas los patios recoletos, recuerdas la plenitud junto a los canales en los que el agua murmura. Te acercas a los balcones y contemplas, meditativo, la antigua Elvira.

El viento de la noche ha dispersado todas las brumas y cierta inquietud impregna la atmósfera. Es una hora cualquiera y llega lejos la vista y el pensamiento acecha los límites.

26 IMPOSIBLE CREPÚSCULO EN EL CABO DE BARBARIA

(Formentera)

Era primavera, retoñaban lozanas las higueras de cien horquetas.

Era un camino largo y estrecho, bordeado de cantueso.

Dejamos atrás las casas, las tierras de cultivo, los rebaños de cabras y a la vieja.

Se acababa el bosque de sabinas, se acababan las matas de romero, se acababa todo.

Allí se acaba —o comienza, ¿quién sabe?— nuestro mundo, esta vida esparcida sobre islas.

¡Cuánto, cuánto mar en los ojos! Tanto horizonte, tanta infinitud concretada en límites mínimos.

Allí tiene lugar el encuentro con la íntima verdad.

Ante la mesa de los azules y los celajes resplandecientes, se caen las máscaras, se rompen las protecciones civilizadas.

Allí es uno el cardo y el olivillo; la piedra lavada por la lluvia y el viento elemental.

De Àmbit humà (1988-1994)

27 CONSEJO DE CIEGO

Escucha, pletórico,
la voz interior.

Medita, pasea.

Contempla las cosas
con mirada nueva.

Como tus maestros,
diles a los otros,
con eternos términos,
que es todo sagrado.

Yérguete y supera

las vanas intrigas.
Disponte al placer
de ganarle al mal
la última batalla.
Quita la corteza.
Entra por las grietas
a profundidades
y ve por la senda
que lleva al misterio
de la vida plena.
Pasea, medita.
Escucha, pletórico,
las múltiples voces...
Y entonces comparte
la más alta dicha.

28 LA SENDA

A mi hija Esther en su decimoctavo cumpleaños

En una estación ya superada
de nuestras existencias
—tu acababas de estrenarla—,
te dije que no había caminos.
Que ante ti tenías
la selva inescrutable...
No podías entenderme entonces.
Tu inaugurabas la partida de ajedrez.
Yo venía de los años turbios
que suscitaron en mí

una visión rota del mundo
aunque vitalista a pesar de todo.

No dudes que quería que tuvieras
una vida serena y plena.
Lo mejor que desea un padre.
Pero temiendo que un día
te hallases, no obstante, rodeada
de oscuridad y lobos y ruinas,
me apresuré a prevenirte.

No hay caminos preestablecidos
para aquellos que buscan la verdad.
Has cruzado el umbral, la invisible
línea de sombra personal.
Imagínate, de ahora en adelante,
que maniobras una nave
en medio del mar. Podrás,
en la tormenta, guiarte por las señales
luminosas y por los símbolos astrales.
Pero nadie podrá conducir en tu lugar
tu singladura.

Con todo, no pierdas la fe.
Cada cosa existente bajo las estrellas
tiene su destino justificado.
Averiguarlo puede ocupar toda la vida.
Contempla, pues, el mundo con parsimonia.
Todo lo bueno que siembres sin esperar nada,
te será retornado con satisfacción suprema.

No hay otra senda
que la que creas venciendo obstáculos.

29 A UN OLIVO

Sentado en mi escritorio,
por la ventana, más allá
del viejo camino que, de niño, reseguía,
un olivo contemplo, jubiloso...

Testigo callado de jornadas festivas,
sombra amable en verano.
Hermano del viento y del sol,
vecino pacífico de la mar y del bosque...

¿Quién, hace mil años, lo plantó?
¿Cuántas manos habrán recogido sus aceitunas?
Cada mañana al mirar por la ventana
me reconozco en él esencial y percedero.

De Entre paraula i silenci (1995-1997)

30 IDRIS IBN AL-YAMANI,
LLAMADO TAMBIÉN AL-YABISI Y
AL-SABBINI
(poeta ibicenco de la época islámica, s. XI)

¿Dónde vivías?

Es decir, ¿en qué casa?
¿Dónde observabas
el cielo, el mar, la tierra?
¿Estuviste casado?

Cuándo a caballo
recorrías la isla,
¿tal vez pensabas
que algún día las huellas
serían las de otros?

Lejanos días.
Diferentes palabras.
Pero comunes
la tierra, las estrellas
y la pasión suprema.

31 JUNTO A EMILY DICKINSON

Lo que tú pides:
un sentido a la vida,
libre de trabas,
meditar, encalmada,
mientras hueles tus lirios.
Con blanco atuendo,
al visitante dices:
«El mundo es amplio,
pero puede captarse
permaneciendo en casa».

Del tiempo escuchas,
en paz, sutil mensaje,
la voz que habla,
desde el hondo Misterio,
al espíritu humano.

32 JUNTO A MÀRIUS TORRES

Ves en Olena
la muerte que en ti crece.
La primavera
te habla en los tallos tiernos
del fugaz tiempo humano.

Qué denso exilio.
Recluido en el monte
poesía escribes.
Contrapunto a la guerra,
rompe el silencio el grajo.

Pero en el ámbito
existencial del ente,
la luz profunda
te ilumina el camino,
muestra el orden eterno.

Así la vida,
breve brillo de estrella
inmarcesible,

pasa, regresa, luce
sobre la tierra, nueva.

De Oberta riba (2000-2001)

Nada es lo que es, pero a veces...
AINA FERRER TORRENS

33 ABIERTA RIBERA

Si nada es lo que es, pero lo parece,
¿cómo podremos averiguar la distancia
que nos separa o une a las cosas?
Apenas sabemos que el mundo nos limita
—y delimita—, que, tal vez,
toma forma y contenido
porque lo inventamos cada día, porque le
/añadimos
unas ambuestas de sentimientos, unas pizcas
de emoción —o de dolor, o de angustia, o de
/alegría—,
¿quién sabe? Porque mientras andamos decimos
que todo es comienzo o retorno.
¿Cómo poner trabas a las agujas del reloj neutral,
cómo parar el movimiento, lo que no hay quien
/lo pare
y nos arrastra —y arrasa—, lo que, como un
/remolino

nos engulle...? Áspero es el sendero de los
/hombres,
no hospedaje divino. Si acaso, abierta ribera
de sombras y luces... Engañoso
claro donde se ven danzarinas figuras
desfiguradas...
Nada es lo que es, pero a veces
creemos reconocer lo que es perdurable
más allá de parajes y de auroras.

El poeta es aquel que supera (ha de superar) la vida
MARINA TSVETÁYEVA
Carta a R. M. Rilke, 1926

34 ÚLTIMAS VOLUNTADES, 1941

Me llamo Marina Tsvetáyeva. Soy rusa, nacida en Moscú, como Borís Pasternak. Como él, soy poeta.

No he tenido tiempo de redactar un testamento en toda regla. Tampoco hacía ninguna falta. No tengo fortuna ni patrimonio. Y es demasiado el dolor que he acumulado para repartirlo.
Perdonadme.

Sólo tengo unos pocos papeles y unas cartas. Algunas las he escrito yo misma. Sin embargo no son mías. Pertenecen al futuro. Son el testimonio de un tiempo terrible, convulsionado

por las fuerzas de la historia. De un tiempo de fuego y de sangre. Pero, a pesar de todo, de esperanza.

Perdonadme.

He visto la tiranía abominable alzarse triunfante sobre nosotros. Como se instauraba el horror por decreto. Como se extendía la gangrena arrancándome cuanto yo amaba.

Para vivir así es preciso mucho valor. Para morir, también.

Perdonadme.

Conservad, sin embargo, las cartas. Os lo ruego. Hablan de la amistad y de poesía.

35 RECLAMO ARDIENTE

Pues te he visto creciendo con la aurora
compartiré contigo viento y prendas.
Memoria abajo ruedan las palabras
que habrán de revelar secretas rutas.

Seríamos indignos de cruzar
las puertas del lugar donde es posible
todo, si de este caos aparente
la nave de los sueños no salvásemos.

Contra la oscuridad te he visto hoy
y te diré las cosas al oído,
sabré el reclamo ardiente que transforma
y prepara mejor para la vida.

36 EL VIENTO DE LA PALABRA

¿De dónde surge esta palabra invicta
que se abre paso en la memoria incierta?
Llega, nos roza el rostro, mece cunas,
como aura de mañana, el gozo esparce.

Las extinguidas llamas reaviva,
y golpean del fuego los colores
la arena dura de las dunas claras,
mientras dejamos airear la casa.

Tiembla el ámbito humano con su viento
y las pequeñas cosas se iluminan.
Para que celebremos la conquista
se alejan de nosotros las tinieblas.

Pero la palabra nunca cederá:
quedará en el ansia de la belleza
RAMI SAARI

37 RAMI SAARI*

Tu cuna es una encrucijada, dices,
de caminos que vienen de ninguna parte y que
van a ninguna parte.
Borrados hitos de la geografía del pasado
que permanecen sólo en la belleza de las palabras,
donde la memoria hace un nido de golondrina,

frágil refugio de briznas de barro
perdurable mientras tú decidas recordar.

El viento y el polvo de la historia
se filtran
por finísimos resquicios en la casa.
Cruje el envigado de madera
y te parece oír profundas voces
diciéndote que tú, todavía,
puedes plantar árboles y recoger sus frutos.

No rehuyas, pues, el siroco que nace del fuego.
Mírate las manos. Tienen todo lo necesario:
un mapa de amor estarcido en las líneas que se
/cruzan.

Recuerda lo mejor de tus días
por ciudades que amarás como propias,
a pesar del duro imperio de las fronteras.

*Poeta israelí, nacido en 1963.

De Convocat silenci (2001)

38 EN SILENCIO DE FUEGO

Es gris, el miedo, en la guarida de lepra, pero
viva la pasión en el nido de perlas que no derri-
te el hielo del invierno. Está abierta la mirada de
los balcones, y confiada; abierta la plaza de los

recuerdos perfumados con zamarrilla... Tú entras en escena entre penumbras en los baluartes sin banderas, donde el viento vence la inercia de las piedras.

Llega al fondo de las horas el toque de queda, sabe que la tiniebla se desliza por los umbrales del frío, resbala sobre la roca lisa y se pierde por los hoyos en la roca en los que la perdiz salvaje bebe la libertad que ningún cazador furtivo podrá hurtarle.

Nacen paraísos en tus manos, auroras boreales, un clamor profundo y misterioso. La nave del deseo navega por rutas apartadas del comercio. Los labios recorren el íntimo camino del bosque.

Sobre las hojas grávidas de la memoria, la barca callada reposa. En las noches de verano, las parejas la usan como cobijo y, después de hacer el amor, observan la danza de los caracoles marinos...

En los márgenes acotados de la historia, hay rincones donde la intimidad secreta celebra, en silencio de fuego, la fiesta más completa de los sentidos.

Hay un encuentro rendido a los impreciosos dones de la vida, un camino ascendente que conduce a los centros insobornables del amor... Guirnalda de fanalillos encendidos señalan el territorio virgen, no hollado aún por la angustia y su asedio.

Está, también, el viento inclemente, con un filo como de guillotina, que busca, glotón, los resquicios por donde colarse y dar su golpe mortal.

Ninguna mordaza, sin embargo, puede silenciar la voz clara que mana de la fuente pura.

39 LA GUILLOTINA CIEGA DEL CÉFIRO

Retomar caminos perdidos en los ojos de la memoria, como una salvaje pasión secreta. Ser joven secuestrado por el corazón del huracán. Reseguir las orillas del mar con las manos pobladas de estrellas.

Huelen a incienso noble hoy por la mañana los limones sobre la mesa. En la calle resuenan aún brasas nocturnas de las fiestas del barrio.

Pero se me caen de la baraja ambuestras de cartas marcadas, se transforman en piedras o dados, ya son ruedas, automóviles, asfalto abrasador...

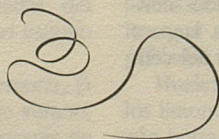
¿Oyes el sonido oxidado de la polea? Cuando llueven ansias en el pozo seco del prado, la espiral astillada de tambores lejanos emite quejas que se agarran al vientre desierto del vacío, mientras la densa danza del sol mortifica el tránsito grávido de la engañosa ribera.

¿No sabes ya que en vano trabajas la canción esquivada en la cima de los riscos? Por el sendero

escarpado se escapa hacia la cala clara la insípida baba del monstruo.

Las macetas del soportal empuñan caricias hurtadas a las pinzas ásperas del tiempo, ven como avanza la sombra venenosa del cangrejo amarillo. En los adoquines desgastados por el roce lento de los días rebota el musgo destilado de los rincones.

En el ramaje quieto de los serbales, mirlos mudos preparan amarga mermelada de desvanecimiento y ausencia. De fuentes emboscadas en los dominios del miedo manan cajones repletos de virutas retorcidas. El chillido silencioso y crepuscular envía mensajes a la roca roja decapitada por la guillotina ciega del céfiro.



From EARLY POEMS (1975-1977)

1 NOTHING THERE IS WITHOUT YOU

When you are not there,
I stray
like a madman
seeking
the earth:
when you are absent
from my side,
I feel
the strange presence
of the huge muddy void
enveloping my flesh.

I want to live,
you know?
From now
onwards:
because life
has marked me,
sweetly choosing me
to speak of joy.
The pines.
The fertile
mesh of canals.
The morning song
of a lark

at the
window sill.

Nothing there is that is tiny enough.
Nothing,
when I don't have you
is valuable
enough.
I am nothing.
And all
is darkness,
vagueness
and privation.

2 ONE GOES TO SLEEP AND AWAKENS AS A WOMAN'S COMPANION

It is true, yes, and I passionately exalt
when, near a focus of faded light,
I contemplate your slow construction.

This ancient pleasure stirs my life.
(Even disturbs what we say is moral.)
It kneads my brain and every act.

Renewal of ancestral heritage:
depending on one's sense it frees or enslaves.
It is life or death depending on the case.

Love, this love, love, how rich the word:
act sublime – the night becomes the morn...
Two beings loving each other open up the way.

Neither empty landscape nor well-trodden path.
(To remember or lose the memory, it is all the
/same.)

One goes to sleep and awakens as a woman's
/companion.

From ISLAND (1977)

3 WATCHING PERHAPS HOW TIMIDLY GROWS THE DAWN

Watching perhaps how timidly grows the dawn.
And to the balconies a light breeze
coming from afar, stops and the aridity
in breathing vanishes within hope.

Who is breaking up the golden shower?
Who smashes the hours? To live is also to die.
From the pale hand as it writes rises
the reflex of the dream it is later to lose.

4 IT WILL BE THE SILENCE OF ANOTHER

On the tenuous smoky

breasts of History,
I leave my boat to rest.

Someone will be heir to this dawn
that we are heralding with words.

Let no gag silence
our voice that is become
the voice of others too.

5 THIS FEELING THAT MOVES UPON ME

We have all bid goodbye
to paradise lost.

Amorous, at times, the air of the night
is whispering. In the house the noises begin.

What did the ancients do
in the desert of opprobrium?

Remember absent friends.

Astride you
in the shadow of the pines
with flowering pinks nearby,
the feeling is immense
that moves me to the earth
as your body moves to me.

From SHATTERED MEMORY (1977)

6 THE BEWITCHED

Towards a strange gleam in the dusk
my eyes are turning. A blackbird,
mute, passes by the window
and the sigh of an empty day is falling.

My word of rue, rockrose and rosemary
seeks the expression of a feeling concealed,
caprice of seasons, smouldering yearning,
unstable presence or aroma of the past.

The sound of the flageolet comes downstream
and a brown-haired girl is listening.
Beyond, near the mountains of the west,
sways a painful lover's cry.

7 IN A DENSE FOG

The dawn begins with bitter taste.
I have received no more letters from you.
In the orange grove the trees are guarding
the path that leads to the well.

I often rested in the shade
of the pomegranate tree, the hottest days
last summer. I dreamed a lovely dream.
Everything, now, in a dense fog is lost.

8 LIKE A COLD SILENCE

It is near you that I find amorous retreat.
Perhaps I hope that time
will stop? If I am quiet, shall I see
the sun shining on the agaves?

Dark land, this. Ancient paths
that keep eternal their secrets.
Your voice amid the trees is raised
like a cold silence emitting sparks.

From NUPTIAL LEISURE AND TWILIGHT (1977-1978)

9 FIRST ANXIETY

Mystery sets sail in the night
and through fecundated recall
wells the nostalgia of the marriage bed.

Woman, always woman, my hands
search for you in the dark
as the longing grows.

I drop anchor and the weight
of time runs off with the waves
that, like breasts, suckle the gentle breeze.

We love each other on the sand
and I do not want to forget,
for it is the first anxiety.

Like a boat in the night
pleasure moves away and we await
its return, more alive and strong.

10 ECSTASY

Over the agaves are hanging
clouds like signs closed off
in the storm so deep.

Shall we need the flames
for the return to the isle that is lost?

Puppets in unknown hands,
we have no rhythm as we move
and our hearts are heavy within us.

The caress soon begins
a narration of ecstasy,
swooning, lightning and foam!

From THE LOVER'S OFFICE (1978 – 1979)

11 A SMELL OF DUSKS

It is consoling
to know that distance
is neither ungrateful
nor barren.

Between the shadow
and the crevice of noon
the links are produced.

Now a smell of dusks
is filling the earth.
Lovely memories of your face
appear and in the air are dissolved.

Inland,
out to sea,
the soul opens out
to purity
and joy.

12 THE LOVER'S OFFICE

Because at your breasts
fragrances grow that fill me
with fathomless desire,

I open the window
and breathe in the scent
of summer trees. Darkness falls
and a shepherd guides
the sheep to the corral.
Above the mountains
the clouds are escaping.
I leave the window open:
the lover's office begins.

13 MORNING OF LOVE AND FIRE

Morning of sparks,
shining sky over the agaves,
open body of my friend.

The kiss rides
beyond the limits
and time silences
alert desire.

Brilliant morning
patched with red,
among the clouds
love escapes.

From RETURNS (1980 – 1985)

POEMS OF THE PORT

14

It matters not if today you don't go to the port.
The gulls will fly there anyway
brushing the passive, brilliant and dirty
water. If today you go to the port
you will not see many people. If you walk
today at noon along the wharf, be alert.
Over the weary water there are
the gulls. Observe them and nourish yourself
with the show. If today
you don't go to the port, it's all the same.
It is only you who will lose. There are hardly
/any boats.

Not much is going on. The water shines.
There are gulls flying from here
to there. If perchance today
you should go to the port, walk and contemplate.
Remember history, know how
to discover in yourself the fleeting
image. When you look, enthralled,
at the balconies and windows of the shore,
something will respond to your questions.
If today you don't go to the port it matters not.

15

If in the end you decide to walk
 along the wharf, today at dusk,
 remember the woman you love.
 Remember her with joy for she is the pledge
 most valuable of all. If you walk today
 at nightfall along the wharf, keep present
 in your heart and recall the little gestures
 the reporters never told.
 Be true to the island's refined bequest.
 If you walk along the wharf at evening
 any day, breathe in the smell
 of the sea; experience anew
 the eternal deep emotion that you share.

16

If you truly share this emotion
 come back again one noon
 to walk along the wharf. It will be a crystal clear
 autumn day and the east wind will blow. The bay
 will lazily smile while a ship
 comes in with passengers and goods.
 Enjoy each image and the sounds.
 Go to the breakwater and stay
 a while watching the choppy sea.
 Remember the names of these little islands
 breaking up the distance: Black Isle,
 the Dice, the Isle of the Hanged,
 Brush and Esparto. Closing
 the horizon, dear and aloof, Formentera.

Return along the waterfront streets
 obeying your urge to share with the woman
 you love this deep emotion.

RETURNS

(Orphic poems)

No me des tregua, no me perdones nunca.
 (Give me no respite, never pardon me.)
 JULIO CORTÁZAR

17

In the world there are respites, great
 hollows, an infinity of bus
 stops. This very bus on which we travel
 is like the beaches
 warmed by the sun and burnished
 by the sea. Your sea,
 where I leave what no one
 can bear away: blue
 dreams, for dreams have
 colours and tones, are unsure,
 and at times tenebrous. A kind of
 phantom bus that stops
 when and where it should not. Today
 I have felt some respite, a stream
 of freedom that watered our garden. The world
 has been born with no bus stops today.

18
Fleeting, light hand, gramophone
detained. Track. Deserted beach,
it depends how you see it. Messages in code:
moon, sand, universal clock, boat.
Trepanning. Night open of soul.
Fleeting voyage of our love, streets
steeped in history: I walk
your conquered geography
reading all the balconies and every door.
Rock trepanned by the desecrated rhythm
of memory, by your presence
acquired in maritime silence.
Time, glow-worm, valuable minerals,
is measured. There rains a melody of scarlet
on the paper on which I write life.
I return to the everyday future, to the link
without rust, for I thirst for your filter,
I yearn to drink at your groin
fortune's copious torrent.

19
I go down to the silvery sea, breathe
with light emotion, kiss your moss.
First was stone, the simplest hardness,
without words yet. There was a meeting,
the primordial crack: fire appeared.
I mean: love. No one certified
its birth, no one could see it coming;

now no one denies it. Thrust on
by this lava inside, I always return.
I go with you, sit at your side, sleep
sheltered by your fertile forest. I kiss your
breasts, caress your skin, dive deep
in your body, silvery sea, lunar
marriage bed, clepsydra, eternal fount.
I ask silence of the universe, that it stop
the movement; I ask the necropolis
for calm because I must return.
What light do I need? With what eyes
shall I look? What shall be the signs
to show me the way? I must come down
prepared, must see to every detail, measure
and gauge my strength. The return,
will it be celebrated and shared? Will there be
a place for us? The return
and the journey are thus and nothing more.

20
You draw near to me as night grows,
the wind is stronger and starry
music covers our sleep.
You are the mystery that draws me, the
medicinal herb. Among ruins you appear
like belladonna. Time is freed
of the gag, floods all, reaches
the corners of the mind, its chosen
space. I listen to the murmur of history,
the beating of all the hearts in every word.

Everything has its space, its feeling
to be shared. Nothing exists without taking root
like the pine in the earth or the urge in the word.

21

My dreams are another book.
I can love your absence there
for early on I knew
the value of each and every thing,
its manifold possibilities,
the vein of inscriptions submerged.

I must reveal to you my secret,
share it with you, proclaim it
from the centre of the square if I must.

May they rise from the tombs,
may hypocritical and blasphemous
mouths start to whimper.

I love you still more
when the wind blows against us.

Darkness does not disturb me.
The storm does not bow me.
For you, for our house
I delve into dreams and the future.

What language expresses
that which has no words?
What forces must I muster?

In me the elements,
the restlessness of the sea,
a disturbance deep.

I feel penetrated by the landscape,
while I myself am the landscape.

So much, so much uproar comes from doubt!
But, is it not lovely this fate?
To seek, is it not to have found?

Without you I am just a beggar,
flotsam from the wreck.

22

Like deserted gardens, secret
hideaways, vital presages, lover
orchards. Like forgotten sun-kissed slopes
where gladioli grow, the red grass,
the bugle flower that heals. It is all harboured
in this garden whose bitter herbs we sip.
I sleep then, recover the rest
of the mortal man I am. I go then
to my books, take one in my hands
and slowly flip the pages, seeking
the appropriate words. I then get up
and begin to walk as if it were the first day.
Then, after the return I am, more than ever.
In the gardens they grow, the favourite ones,
the chosen flowers, sweetly offering themselves.

Then, when their perfumes have pervaded me,
I leave open the doors and windows
of our house. I want the sun to light up
the marriage bed, the breeze to scatter its gifts
through every room, I want a house that has
/declared
to your petals and to be forever at your side.

23
I return to the field as evening falls
to pick the season's
first gladioli.

From the ground tilled
by generations past
I know their work,
palpate the fragrance of years,
the murmuring of olive trees,
their memories.

The shadow of night sinks like a root
into memory.
From the sea comes its song
set free, the voice of time, the future,
the seed that waits for its moment to arrive.

The afternoon enters me too
with verdant exuberance.

Veils sway like mists.

We shall hearken to our dreams,
passionately embrace them.
We shall return to the beginnings.
We shall rewrite the geography
of the living and the dead.

24
There is such an abundance of pain in the world,
so many living corpses, so much putrid
glory. There are streets that lead to mystery,
gardens where ravished love is at work.
There are great renunciations, holes of
/extermination,
rage and human whimpers. There is a pure love
in every corner, an adulterous love
in every house, a furtive love by the sea.
And all of that is not enough because there is
/too much
of what there is, and there are mosaics full of
/loathing,
of panelled stories, of the scrofulousness
of every day, of squadrons bringing death.
There is desire that nests and grows.
And there grows the love of a longing profound,
even while there is too much abundance
of what I have said and what I have left unvoiced.

From POEMS IN PROSE (1986 – 1988)

25 FAREWELL TO THE ALHAMBRA (Boabdil)

It is any hour at all, unbound from the neutral clock of history, and once again you climb the hill where the palace rests.

You walk, soundless, through ancient sensual gardens, breathing in the aroma of days of joy. You cross unearthly patios, recall the plenitude by canals where the water murmurs. You go to the balconies and, meditative, you contemplate the ancient city of Elvira.

The wind of the night has blown away all the mists and a certain calm infuses the air. It is any hour at all and the gaze reaches far away while thought scrutinises the limits.

26 IMPOSSIBLE DUSK ON CAPE BARBARY (Formentera)

It was spring, luxuriant explosion in the fig trees of a hundred props.

It was a long and narrow path, lavender either side.

The houses, the cultivated land, the flock of goats and the old woman we leave behind.

The juniper wood came to an end, rosemary

bushes came to an end, everything came to an end.

There, comes to an end – or begins, who knows? – our world, our life scattered over the isles.

There is so much, so much sea in our eyes! So much horizon, so much infinity specified in minimal limits.

It is there, the encounter with intimate truth.

Before the nakedness of blues and resplendent skies with their clouds, the masks are dropped, the forms of civilised protection are smashed.

There, one is the thistle and the olive tree, the stone cleansed by rain and primordial wind.

From HUMAN AMBIT (1988 – 1994)

27 ADVICE FROM THE BLIND

Listen, plethoric,
to the voice within.
Meditate, wander.
Contemplate things
with a gaze that is new.
Following your teachers,
tell the others,
with words that endure,
that all is sacred.

Rise above
vain intrigue.
Prepare yourself for the joy
of defeating evil
in the final combat.
Make the bark leap.
Enter through the crevices
of places deep
and take the track
that leads to the mysteries
of a life that is full.
Wander, meditate
Listen, plethoric,
to the multiple voices ...
Share then,
the loftiest joy.

28 THE WAY

To my daughter Esther on her eighteenth birthday

In a season now gone
of our being
– yours was just begun –
I told you there were no paths.
That lying before you was
the inscrutable forest...
You could not understand me then.
You had just inaugurated the game of chess.
I was coming from turbid years

that stirred in me
a broken vision of the world
though vibrant for all that.
Be in no doubt I wanted for you
a serene and fulfilled life.
The best a father could desire.
But fearing that one day
you would find yourself with dark
and wolves and ruins all around,
I hastened to warn you.

There are no pre-established paths
for those who seek the truth.
You have crossed the threshold, the unseen
personal shadow line.
Imagine that from now on
you are managing a boat
on the high sea. You shall know
in the storm how to guide yourself
by starry symbols and luminous signs.
But no one can sail
the midday to midnight run for you.

Yet do not lose faith.
Everything that exists beneath the stars
has its destiny justified.
Deciphering it may take all your life.
Consider the world, then, parsimoniously.
All the good that for its own sake you sow
will be returned to you with satisfaction supreme.

There is no other track
than that you take vanquishing obstacles.

29 TO AN OLIVE TREE

Seated at my desk,
through the window, beyond
the old track I took as a child,
I ponder an olive tree with joy...

Silent witness of festive days,
friendly shade of summer.
Sister of wind and sun,
peaceful neighbour of sea and woods...

Who planted it a thousand years ago?
How many hands have harvested its olives?
Each morning through my window
I see myself there essential and perishable.

From BETWEEN WORD AND SILENCE (1995 – 1997)

30 IDRIS IBN AL-YAMANI OTHERWISE
KNOWN AS AL-YABISI AND AL-SABBINI
(11th-century poet of the Islamic era of Eivissa)

Where did you dwell?

I mean, which was your house?
From which you scanned
the sky, the sea, the earth?
Did you have belongings and a wife?

When you rode
through the domains of the island
did you think perhaps
that one day the tracks
would be left by others?

Long-gone days.
Different, the words.
But common
the land, the starlit sky,
the passion supreme.

31 AT EMILY DICKINSON'S SIDE

What you ask:
a sense in life,
shackle-free,
to meditate, calmed,
as you smell your lilies.

Dressed in white
to the guest you reply:
"The world is wide
but we can grasp it
without leaving home."

From time you hear,
in peace, the subtle message,
the voice that speaks
from the depths of the Mystery,
in the soul of man.

32 AT MARIUS TORRES' SIDE

On Olena Hill
you divine the death you nurture.
Spring
in novice shoots speaks to you
of the fleeting time of man.

What dense exile.
Secluded on the mountain,
you write your poems.
Counterpoint of war,
a jay breaks the silence.

Yet within the existential
ambit of being,
the light profound
lights your way
revealing the eternal order.

Thus is life,
brief spark
of an undying star,

passing, returning, shining
over the earth, anew.

From OPEN SHORE (2000 – 2001)

Nothing is what it is, but at times...
AINA FERRER TORRENS

33 OPEN SHORE

If nothing is what it is, but seems to be,
how can we fathom the distance
that separates us or joins us to things?
We hardly know that the world limits
– or delimits – us, that perhaps
it takes form and content
because we invent it every day, because we add
some handfuls of feelings, a few strands
of emotion – or pain, anguish or happiness –
who knows? Because as we walk we say
that everything is to set out or to return.
How can you hobble the hands of the neutral
/clock,
how detain the movement, that which cannot
/be stopped
and that draws us – and gnaws us – that which
/like a whirlwind
swallows us...? Harsh is the path trodden by men,
no shelter divine. Perchance an open shore

of shadows and lights ... Deceptive
clearing where dancing figures are seen
deformed...

Nothing is what it is but at times
we think we recognise that which endures
beyond the latitudes and dawns.

The poet is he who overcomes (must overcome) life.

MARINA TSVETAeva (letter to R.M. Rilke, 1926)

34 LAST WISHES, 1941

My name is Marina Tsvetaeva. I am Russian,
born in Moscow, like Boris Pasternak. Like him,
I am a poet.

I have not had time to write a proper will.
Neither was there any need. I have no fortune
or legacy. And too great to share is the pain I
have accumulated.

Forgive me.

I only have a few papers and some letters. I
have written several of them myself. But they
are not mine. They belong to the future. They
are witness to terrible times, convulsed by the
forces of History. To a time of fire and blood.
And yet of hope.

Forgive me.

I have seen abominable tyranny triumphantly
rise above us. How horror was installed by

decree. How the gangrene spread, snatching
from me everything I loved...

To live thus requires great courage. To die,
as well.

Forgive me.

Please, however, keep the letters. I implore
you. They speak of friendship and poetry.

35 ARDENT CALL

Since I have seen you today growing with the
/dawn

I can share with you tokens and winds.
Down through memory plummet the words
that should reveal the secret ways.

We would be unworthy of opening the doors
of the room where everything is possible,
if from the apparent chaos all around
we did not save the vessel of our dreams.

Since I have seen you today against the dark
I can whisper things in your ear,
discover the ardent call that transforms
and better prepares us for life.

36 THE WIND OF THE WORD

Whence comes this unconquered word
that opens the way through uncertain recall?
It arrives, brushes our faces, the kiss swaying
like the gentle breeze of morning, pleasure
/spreading.

Extinguished flames it revives,
and the colours of fire throb again
on the hard sand of pale dunes
while we open the house to the breeze.

With its wind the human ambit trembles
and little things are lit.
So that we can celebrate the conquest,
beyond us the dark is leaving.

But the word shall never cede –
it shall remain in the yearning for beauty.

RAMI SAARI

37 RAMI SAARI*

Your cradle is a crossroads, you say,
of roads that from nowhere come and nowhere go.
Landmarks erased from the geography of the past
that only remain in the beauty of the words
where memory makes a swallow's nest,

frail refuge of bits of mud
lasting as long as you decide to remember.

The wind and the dust of history
are filtered
through the finest crevices into the house.
The wooden beams are creaking
and you seem to hear deep voices
telling you that you, still,
can plant trees and gather their fruits.
Don't flee, then, the sirocco that is born of fire.
Look at your hands. They have all you need:
a map of love stencilled in crisscrossed lines.
Remember the greatest and best of your days
through cities you shall love as your own,
despite the harsh empire of borders.

* Rami Saari, Israeli poet, born in 1963.

From SILENCE CONVOKED (2001)

38 IN THE SILENCE OF FIRE

It is grey, fear, in the leprous lair, but sharp the
passion in the nest of pearls that does not thaw
the winter frost. The gaze of balconies is open,
and trusting: open is the square of memories
scented with Saint Pontius's herbs... You enter
the shadowy scene, the flagless bulwarks,

where the breeze defeats the inertia of the stones.

The curfew arrives at the depths of the hours, knowing that the truce slips away through thresholds of cold, gliding over smooth stone to lose itself in rock pools where the wild partridge sips the freedom that no poacher can steal from it.

Paradises are born in your hands, aurorae boreales, a deep mysterious clamouring. The ship of desire sails routes far from trade. Lips take the intimate path of the forest.

On the gravid leaves of memory, rests the silent boat. On summer nights, couples seek shelter there and, after making love, watch the little molluscs dance ...

At the delimited bounds of history, there are corners where secret intimacy celebrates, in the silence of fire, the most complete festival of the senses.

There is a meeting, a tribute to the priceless gifts of life, an ascendant way that leads to centres of love that are beyond all bribes... Garlands of tiny lanterns light the virgin territory, as yet untrodden by anguish and its siege.

There is, too, the inclement wind, cutting like the guillotine, greedily seeking the cracks through which to creep and strike the mortal blow.

No gag, however, can silence the clear voice pouring from the fountain that is pure.

39 THE BLIND GUILLOTINE OF THE WEST WIND

To walk again paths lost in the wellsprings of memory, like a wild and secret passion. To be young snatched away by the hurricane's heart. To follow again the tracks of the sea with hands full of stars.

The scent of noble incense comes this morning from the lemons on the table. In the street are echoing still the vespertine embers of neighbourhood festivities.

But handfuls of marked cards fall from my game, become stones or dice, and now wheels, automobiles, scorching asphalt...

Are you listening to the rusty grating of the pulley? When anxieties rain into the dry well in the field, the splintered spiral of distant drums utters moans that cling to the deserted belly of the void, while the sun's dense dance lashes the pregnant transit of the deceitful shore.

Do you not yet know that you work in vain the evasive song on top of the crags? Along the steep track the monster's saltless spittle runs away to the clear cove.

The flowerpots of the porches pledge stolen caresses to the surly crumbs of time, watching the advance of the yellow crab's poisonous shadow. On cobbles worn by the slow rubbing of days, distilled moss bounces out from the corners.

In the quiet foliage of juniper trees, mute blackbirds make a bitter preserve of dispersion and absence. From springs ambushed in the domains of fear gush drawers full of twisted bubbles. The silent crepuscular shriek sends messages to the red rock decapitated by the blind guillotine of the west wind.

JEAN SERRA

JEAN SERRA. Nascut el 1952 a El-Bihar, Alger (Algèria), fill de pares eivissencs exiliats. Poeta, prosista i crític literari. Ha exposat varies vegades els seus dibuixos i pintures.

Els seus articles periodístics sobre temes literaris, però també artístics, han estat aplegats en els llibres: *Ucs literaris*, *Caps de fil* i *Per arribar a ser*.

El 1994 l'Institut d'Estudis Eivissencs, en reconeixença a la seva activitat cultural, li atorgà la "Menció d'Honor Sant Jordi". El mateix any obté el "Premi Baladre" per l'assaig *A la vora de Villangómez*.

La seva prosa d'experiència queda continguda en els llibres *Camins* i *Sense anar més lluny*.

Començà a publicar els seus poemes en 1975 en revistes i plaquettes d'escassa circulació. A partir de cert moment, però apareixen, amb normalitat, els seus llibres. *Illa (i altres poemes)*, *Mester d'amant*, *Àmbit humà*, *Fi de segle*, *Entre paraula i silenci*, *Oberta riba*. La seva poesia escrita entre 1975 i 1988, profundament revisada, va reunir-la en el volum *Estroncar el soroll*.

En col·laboració amb el pintor belga afincat a Eivissa, Cis Lenaerts, ha publicat *Confluències*.

En el 2002 va obtindre el "Premi de Poesia Vila de Martorell" amb el llibre *Des de la quietud*.

En el 2003 s'ha fet amb el "Premi de Poesia Vicent Andrés Estellés" per l'obra titulada *Convocat silenci*.

Acaba de publicar a Eivissa *Quan la vida canta*, un recull de proses curtes il·lustrades amb dibuixos propis.

JEAN SERRA. Nacido el 1952 en El-Bihar, Alger (Algeria), hijo de padres ibicencos exiliados. Poeta, prosista y crítico literario. Ha expuesto varias veces sus dibujos y pinturas.

Sus artículos periodísticos sobre temas literarios, pero también artísticos, han sido recogidos en los libros: *Ucs literaris*, *Caps de fil* y *Per arribar a ser*.

El 1994 el Institut d'Estudis Eivissencs, en reconocimiento a su actividad cultural, le otorgó la "Mención de Honor Sant Jordi". El mismo año obtuvo el "Premio Baladre" por l'assaig *A la vora de Villangómez*.

Su prosa de experiencia queda contenida en los libros *Camins* y *Sense anar més lluny*.

Comenzó a publicar sus poemas en 1975 en revistas y plaquettes de escasa circulación. A partir de cierto momento, aparecen, con normalidad, sus libros. *Illa* (y otros poemas), *Mester d'amant*, *Ambit humà*, *Fi de segle*, *Entre paraula i silenci*, *Oberta riba*. Su poesía escrita entre 1975 y 1988, profundamente revisada, la reunió en el volumen *Estroncar el soroll*.

En colaboración con el pintor belga afincado en Ibiza, Cis Lenaerts, ha publicado *Confluències*.

En el 2002 obtuvo el "Premio de Poesía Vila de Martorell" con el libro *Des de la quietud*.

En el 2003 se hizo con el "Premio de Poesía Vicent Andrés Estellés" con la obra titulada *Convocat silenci*.

Acaba de publicar en Ibiza *Quan la vida canta*, una colección de prosas cortas ilustradas con dibujos propios.

•

JEAN SERRA. Born in 1952 in El-Bihar, Alger (Algeria), son of exiled Ibizan parents. Poet, writer of prose and literary critic. He has exhibited his drawings and paintings on several occasions.

His journalist articles on literary subjects but also on artistic themes have been collected in the books, *Ucs literaris*, *Caps de fil* and *Per arribar a ser*.

In 1994, the Institute d'Estudis Eivissencs, awarded him the Sant Jordi Honourable Mention, in recognition of his cultural activity. The same year he obtained the Baladre Prize for l'assaig *A la vora de Villangómez*.

His non-fictional prose is contained in the books *Camins* and *Sense anar més lluny*.

He began to publish poetry in 1975 in magazines and small circulation publications. This was followed by the publication of his books, *Illa* (and other poems), *Mester d'amant*, *Ambit humà*, *Fi de segle*, *Entre paraula i silenci*, and *Oberta riba*. His poetry, written between 1975 and 1988, and revised in depth, was collected in the book *Estroncar el soroll*.

He published *Confluències*, in collaboration with the Belgian painter Cis Lenaerts who lives in Ibiza. In 2002 he won the Premio de Poesía Vila de Martorell with the book *Des de la quietud*. In 2003, he won the Premio de Poesía Vicent Andrés Estellés with the work entitled *Convocat silenci*.

He has recently published *Quan la vida canta*, in Ibiza, a collection of short prose works, illustrated with his own drawings.

- Col·lecció fonogràfica dirigida per/Record collection directed by:
Fundació ACA/ Àrea Creació Acústica, Son Bielí - Búger (Mallorca).
- © ©  UM / Unió Músics 2004
- © *Tots els poemes*: **Jean Serra**.
- *Enginyer de so*: **Fundació ACA**.
- *Gravació digital, muntatge i edició*: **ACA**.
- *Disc mestre*: **Paco Valdés - Puigpunyent**.
- *Foto Portada*: **Antoni Caimari**
- *Traductor al castellà*: **Nicolau Dols i Gabriel de la S. T. Sampol**.
- *Traductor a l'anglès*: **Julie Anne Wark Bathgate**.
- *Disseny Gràfic*: **ACA - Bergas**.
- *Impressió*: Impremta **Bergas** - Sa Pobla (Mallorca).
- *Dipòsit Legal*: PM - 101-2005

Aquest disc, número deu de la col·lecció "**Veu de poeta**", és una iniciativa del **Consell de Mallorca**.

disc
COMPACTE
SÒ DIGITAL

D.C. • 94



Fundació
Àrea Creació Acústica
Son Bielí • Búger



**Consell de
Mallorca**

■ Departament de Cultura

PER A INFORMACIÓ I COMPRA POSTAL/
FOR MAIL ORDER AND INFORMATION:

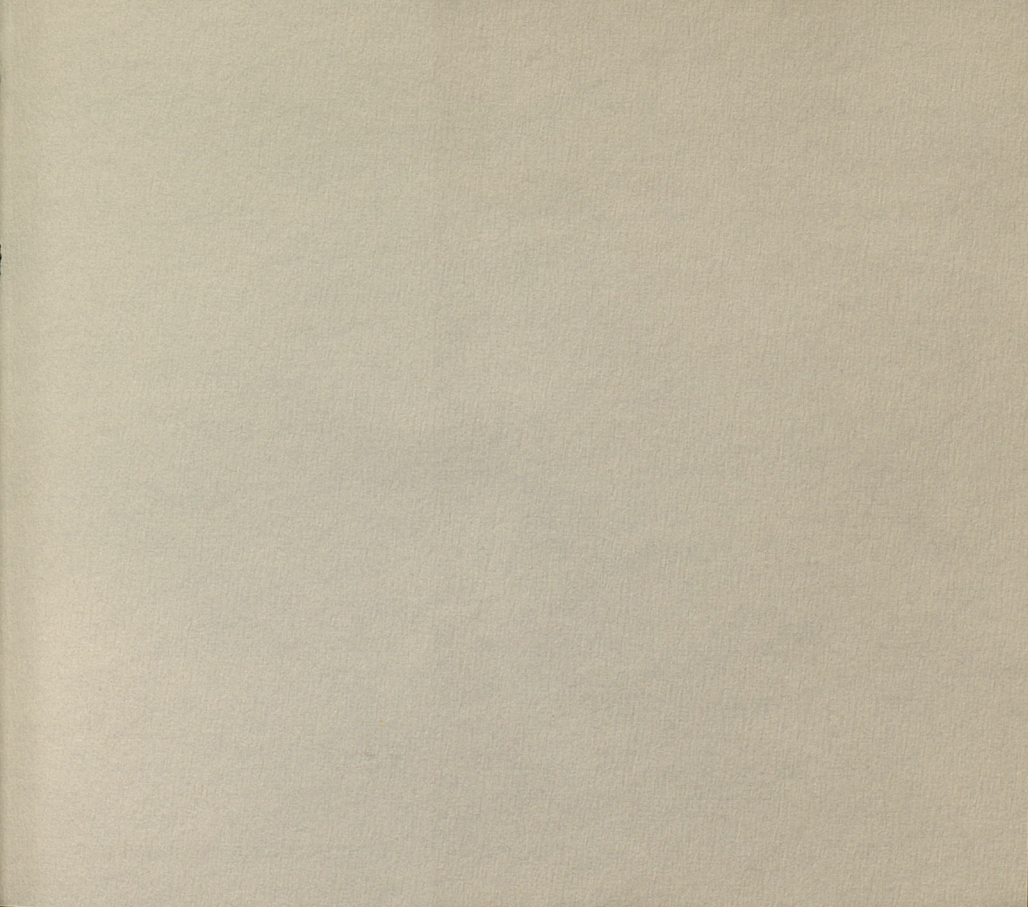
UM / Unió Músics

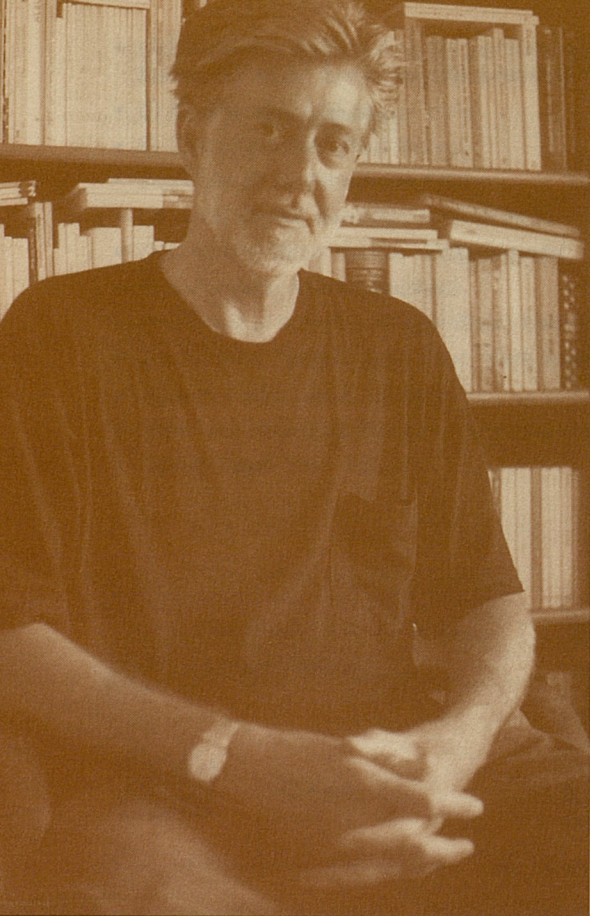
Son Bielí

07311 Búger • Mallorca

Illes Balears (Espanya)

Tel.: 971 51 65 01 - Fax: 971 51 65 02





Lloc de treball de
Jean Serra.

Foto: Sonya Torres Planells, 99